Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Odpovědné veřejné zadávání

Odpovědné veřejné zadávání při hodnocení nabídek

Leona Gergelová Šteigrová

Metodický den ÚOHS, 27. 5. 2021

Projekt „Odpovědný přístup k veřejným nákupům – Strategické zadávání veřejných zakázek“
Registrační číslo: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0015727

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Odpovědné veřejné zadávání

Platforma odpovědného veřejného zadávání

Institut odpovědného veřejného zadávání

Projekt

„Odpovědný přístup k veřejným nákupům – Strategické zadávání veřejných zakázek“

Registrační číslo: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0015727

Leona Gergelová Šteigrová
leona.gergelova@mpsv.cz
M: +420 221 923 487

www.sovz.cz @odpovedneverejnezakazky

Definice OVZ

Odpovědné veřejné zadávání vnímáme jako proces, při kterém zadavatel nakupuje produkty, služby a stavební práce, které potřebuje, přičemž získává **maximální hodnotu za peníze**, vytvářením **prospěchu pro společnost a ekonomiku**, a **minimalizací negativních dopadů na životní prostředí**.

Příležitosti OVZ

- Podpora zaměstnanosti
- Podpora praxí, vzdělávání či exkurzí
- Důstojné pracovní podmínky
- Etické nakupování
- Lidská práva
- Genderové aspekty

- Přístup sociálních podniků
- Zohlednění malých a středních podniků
- Férové dodavatelské vztahy
- Etické kodexy

- Environmentálně odpovědné veřejné zadávání
- Cirkulární zadávání

- Pozitivní dopad na komunitu
- Participace

Nastavení hodnocení nabídek z hlediska OVZ

- Hodnocení „na cenu“ – typické pro jednoduchá a jasná řešení (požadavky), řada „zelených“ řešení, etické aspekty, dodržování právních předpisů a základních zásad
- OVZ hledá přidanou hodnotu, podporuje inovativní přístupy, udržitelnější řešení, lepší řešení ve vztahu ke společnosti a ekonomice
- OVZ stojí na transparentní komunikaci s dodavateli, snaží se budovat důvěru, hledat win-win řešení
- Pokročilá řešení vyžadují více diferencovaný prostor pro soutěž firem
- OVZ se nejvíce daří tam, kde se využívá hodnocení dle kritérií kvality, případně i metody hodnocení typu „best value“ (s tím souvisí celkový přístup k nákupu v organizaci, vč. budování kapacit)

Analýza využívání necenových kritérií v EU

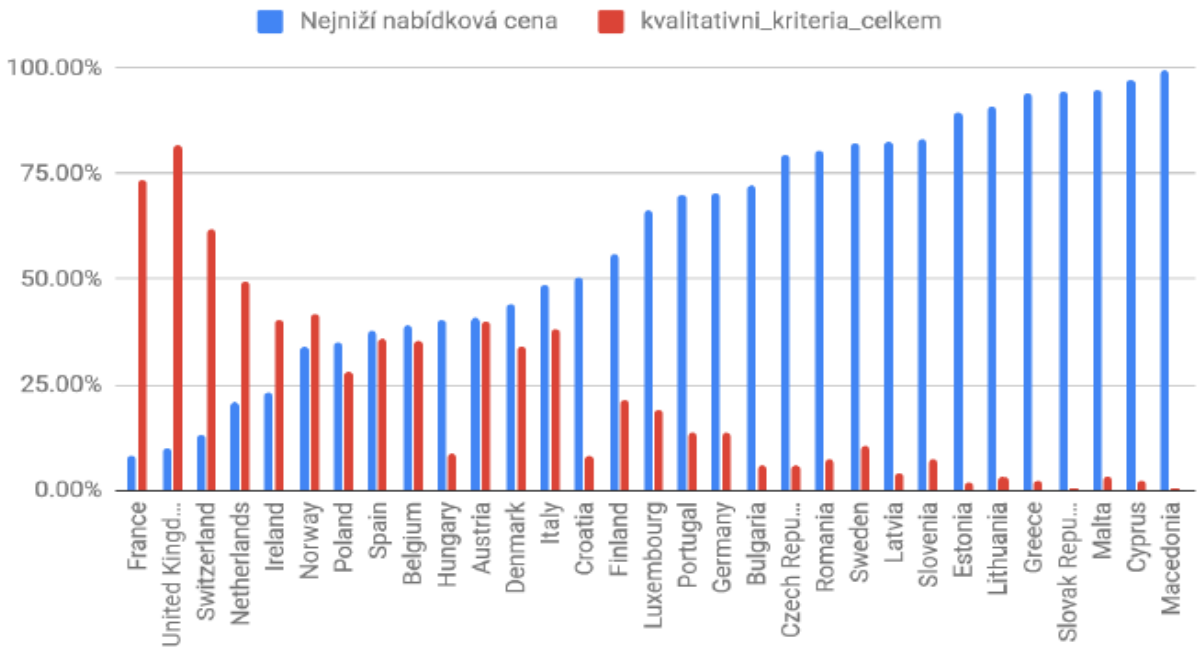

ZDROJ:
SOVZ – analýza
Autor: DATLAB

„Ukazujeme, že využití kvalitativních kritérií nijak nesnižuje dosaženou úsporu a že je u nich méně častá tendence prodražovat zakázky formou víceprací. Zadavatelé zřejmě dostávají lepší kvalitu, aniž by se zhoršila cena“ (Datlab)

Odpovědné veřejné zadávání „na cenu“

OVZ „na cenu“ I.

- **Důstojné pracovní podmínky**
  - Úklid, ostraha, stavební práce, … (profese s nízkou cenou práce)
  - Standardy úklidových služeb – centrální nákupy státu (zde)
- **Férové dodavatelské vztahy**
  - Čestné prohlášení ke společensky odpovědnému plnění VZ
  - Memorandum o férových podmínkách v dodavatelském řetězci
  - Transparentní účet
- **Etický kodex dodavatele veřejné správy** (zde)
- **Lidská práva (příloha X směrnice 2012/24/EU)**
  - Káva, čaj, kakao, cukr, atd. – Fair Trade, WFTO
  - Oděvy/textil – Fair Wear Foundation, GOTS
  - Elektronika – TCO Certified, EPEAT

OVZ „na cenu“ II.

- **Pozitivní dopady na místní komunitu, ekonomiku a ŽP** (publikace)
  - Podpora zaměstnanosti (požadavek na zaměstnání) či praxe/exkurze
  - Podpora místní ekonomiky – a obecně podpora SMEs
  - Zohlednění potřeb místní komunity
- **Pořádání konferencí a jiných akcí udržitelně** (kompletní popis)
- **Zelené VZ:**
  - Nákup elektrické energie (z obnovitelných zdrojů)
  - Nábytek
  - Kancelářské potřeby a kancelářský papír
  - Stavební práce
  - Ekologický úklid
  - Nákup ICT

Vyhrazené veřejné zakázky

- Jednoduchý postup dle § 38
- Možnost získání náhradního plnění (seznam)
- Negativní zkušenosti lze eliminovat kombinací „výhrady“ dle § 38 s dalšími podmínkami či kritérii
- Příklad: Zajištění servisu a provozu tiskových a multifunkčních zařízení
- Příklad: Údržba veřejné zeleně a úklid veřejných prostranství – Praha 12

Odpovědné veřejné zadávání v kritériích kvality

Česká televize: úklid

- Východiska: nízké ceny, nespokojenost, vysoká fluktuace zaměstnanců
- Předběžné tržní konzultace: *„nespokojený zaměstnanec neprovede úklid kvalitně“*, nechat účastníka nabídnout řešení (detailní projekt úklidových služeb) a pak ho důsledně vyžadovat, hledat firmu se stabilním týmem spokojených zaměstnanců
- Dílčí hodnotící kritéria:
  - Celková nabídková cena - váha 50 %
  - Kvalita projektu úklidových služeb - váha 45 %
    - Organizace týmu
    - Organizace práce
    - Metody, postupy, nástroje, zařízení a úklidové prostředky pro zajištění maximální kvality úklidu
    - Metody a postupy řízení zakázky, reporting a komunikace se zadavatelem
    - Trvalý rozvoj lidských zdrojů

Martin Rajman, prezentace 24/10/2019

Česká televize: ostraha

Dílčí hodnotící kritéria:

- Nabídková cena (180-230 Kč/h) - váha 50 %
- Zaručená mzda pracovníka s praxí na objektu - váha 20 %
- Zaručená mzda pracovníka bez praxe na objektu - váha 20 %
- Stabilita pracovního týmu - váha 10 %

Přihlášení se k zásadám OVZ

Bod 6 Zadávací dokumentace „Zadavatel má zájem zadat veřejnou zakázku v souladu se zásadami sociálně odpovědného zadávání veřejných zakázek. Sociálně odpovědné zadávání kromě důrazu na čistě ekonomické parametry zohledňuje také související dopady zejména v oblasti zaměstnanosti, sociálních a pracovních práv. Zadavatel od účastníka zadávacího řízení vyžaduje při plnění předmětu veřejné zakázky zajistit legální zaměstnávání, férové pracovní podmínky a odpovídající úroveň bezpečnosti práce pro všechny osoby, které se na plnění veřejné zakázky podílejí. Účastník zadávacího řízení je povinen zajistit tento požadavek zadavatele i u svých poddodavatelů. Zadavatel svůj zájem o sociálně odpovědné zadávání promítl mj. i do hodnocení nabídek účastníků, viz článek 13 níže.“

Martin Rajman, prezentace 24/10/2019

MPSV: poskytování služeb fyzické ostrahy

- Původně: smluvní podmínky ve vztahu k dodržování pracovněprávních předpisů (vč. kontrolních mechanismů) a důsledné rozkrytí nabídkové ceny s cílem odhalit MNNC
- Výše mzdy bezpečnostních pracovníků ovlivňuje kvalitu poskytovaného plnění, míru fluktuace i úroveň pracovních podmínek bezpečnostních pracovníků
- Výše hodinové hrubé mzdy bezpečnostního pracovníka byla hodnotícím kritériem s váhou 40 %
- Nabídka vybraného dodavatele byla čtvrtá v pořadí

Více k tématu zde

Děčín: využívání kupní síly zadavatele k sociální aktivizaci znevýhodněných osob

- Strategický přístup zadavatele k SOVZ: Strategický plán rozvoje města + Strategický plán sociálního začleňování
- Zapojení osob se ztíženým přístupem na trh práce systematicky do veřejných zakázek: nakládání s odpady (286mil. Kč), sběrný dvůr (286mil. Kč), údržba zeleně (97mil. Kč), údržba komunikací (130mil. Kč), revitalizace veř. prostranství (46mil. Kč)
- Hodnocení: kritérium zapojení osob se ztíženým přístupem na trh práce (20%)

http://sovz.cz/partneri/statutarni-mesto-decin/

Děčín: VZ údržba komunikací (PH 130 mil. Kč bez DPH)

Pořad. č. doručení	Název uchazeče	IČO	Nabídková cena v Kč bez DPH (bez opce)	Počet osob z řad osob se ztíženým přístupem na trh práce	Body	Pořadí dle hodnocení
1	Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným	40233308	99 495 456,09	5	99,045	3.
3	**Marius Pedersen a.s.**	**42194920**	**98 550 644,80**	**5**	**99,80**	**1.**
5	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.	49356089	99 828 469,50	0	78,78	5.
6	STAEG Facility, spol. s r.o.	21441623	98 308 660,25	2	88	4
8	První chráněná dílna s.r.o. (Sdružení pro čistý Děčín – s KOMWAG, podnik čistoty a údržby města, a.s.)	28685521	99 490 243,34	5	99,05	2.

Zapojení sociálního podniku do plnění VZ

- Založeny na principu trojího prospěchu, vč. lokálního dopadu
- Nově: hodnocení zapojení soc.podniku do VZ
- Katalog soc.podniků
- Rozpoznávací znaky soc. podniku zde
- Předměty plnění: občerstvení či stravování, výroba potravin, catering, propagační předměty, úklidové služby, údržba zeleně (vč. lesnictví) a technické služby, služby prádelen, grafické a tiskové služby, apod.
- Kantýna MPSV, Údržba veř. zeleně na Praze 12, či jen rozdělením VZ na části: Těžební a pěstební práce v lesních porostech – Technické služby Havlíčkův Brod

Krajský úřad Jihomoravského kraje

- Dětská léčebna se speleoterapií v Ostrově u Macochy
- 150mil. Kč bez DPH, Design&Build, FIDIC, BIM
- Cíle zadavatele: architektonicky zajímavá a kvalitní stavba šetrná ke svému okolí i k uživatelům, s využitím obnovitelných zdrojů energie při provozu budovy a nízké provozní náklady
- Pevná cena, hodnotící kritéria: zahrnující i přidané hodnoty
- PTK, přizvání odborníků, JŘSU, finální fází je soutěž o návrh

http://sovz.cz/partneri/jihomoravsky-kraj/

Výměna oken v budově KÚ JMK

- Strategický přístup (strategie, priority, plán VZ, komunikace interní i externí)
- Jasně definované sledované cíle zadávacího řízení

Kritérium	Maximální počet bodů za kritérium
Celková nabídková cena v Kč bez DPH	65
Kvalita realizace veřejné zakázky	35

Podkritérium	Maximální počet bodů za podkritérium
Využití odpadu z demontáže	15
Minimalizace dopadů stavebních prací na okolí	10
Využití druhotných surovin při realizaci stavby	10

Odpadové hospodářství MUNI

- VZ: služby odpadového hospodářství MUNI na 2 roky
- Široká interní spolupráce, PTK
- Účel:
  - Objednatel VZ zadává mimo jiné s přihlédnutím k odpovědnému zadávání a k cirkulárním principům pro odpadové hospodářství
  - Smyslem a účelem této smlouvy je i prevence a omezení vzniku odpadů u objednatele a preference materiálového využití odpadů
  - Poskytovatel se bude snažit minimalizovat dopad na životní prostředí, respektovat udržitelnost či možnosti cirkulární ekonomiky

Odpadové hospodářství MUNI

- Minimální požadavky:
  - Poradenství – minimálně 4x za rok účast na interním hodnocení třídění a nakládání s odpadem za účelem optimalizace nakládání
  - Vozový park – minimální emisní úroveň Euro V
  - Minimální podíl využití odpadů
  - ~~Přesné vážení množství odpadů~~ *(velké vstupní náklady)*
  - Legální zaměstnávání, férové a důstojné pracovní podmínky
  - Včasné platby poddodavatelům
  - Osvěta

Odpadové hospodářství MUNI

- Hodnoticí kritéria:
  - Nabídková cena … 75 %
  - Materiálové využití odpadu … 12 %
  - Energetické využití odpadu … 8 %
  - Technologická úroveň vozidel … 5 %

https://zakazky.muni.cz/contract_display_6017.html

Školní stravování ve městě Lens

- Kritéria hodnocení:
  - Technické aspekty nabídky 45%
    - Kvalita potravin použitých v sestavených menu (30 bodů)
    - Respektování sezónnosti produktů v sestavených menu (30 bodů)
    - Různorodost menu (20 bodů)
    - Soulad s výživovými doporučeními (20 bodů)
  - Cena 25%
    - Cena za veškeré služby (40bodů)
    - Cena menu s biopotravinami (60 bodů)
      - Cena menu s biopotravinami zahrnující 5 komponent z 5 (20 bodů)
      - Cena menu s biopotravinami zahrnující 3 komponenty z 5 (40 bodů)
      - Cena menu s biopotravinami zahrnující 1 komponentu z 5 (40 bodů)
  - Zajištění kvality 15%
    - Opatření k zajištění optimálních dodávek (25 bodů)
    - Opatření pro zpracování objednávek (25 bodů)
    - Monitorovací opatření (25 bodů)
    - Zdroje pro proškolení zaměstnanců školních jídelen (25 bodů)
  - Vliv na životní prostředí a dodávky zemědělských produktů 15%

Zajištění občerstvení a biopotraviny do škol (Město Lens, Francie) | SOVZ

Nákup textilu Ministerstvem obrany NL

- Úsilí o snížení podílu primárních materiálů na dodávkách ručníků a dalšího textilu
- Zvláštní podmínka jako minimální standard podílu recyklovaných vláken (10%)
- Hodnocení: cena a % recyklovaných vláken (30, resp. 50%)
- Contract management (mj. zapojení třetí strany pro znovuvyužití vytříděných součástí výstroje, inovace u dodavatele)
- Úspory: 233mil. litrů vody, 68tis. kg emisí CO2, 23tis. MJ energie

PROCURA+
European Sustainable Procurement Network

Zdroj: http://www.procuraplus.org/awards

Vybavení nových kanceláří nábytkem: Public Health Wales

- *Our Space Programme:* vysoké zapojení zaměstnanců, detailní specifikace očekávání zaměstnanců
- Hodnocení: 60% kvalita, 40% cena
- V rámci kritérií kvality: 20% udržitelnost (z toho: 10% logistika, 15% recyklované balení, 50% likvidace, 35% ekoznačení a etické standardy) + 10% rovné zacházení
- Vítěz: konsorcium designových služeb pro udržitelné kanceláře, výrobce nábytku a komunitní organizace
- Výsledek: projekt nabídl znovuvyužití nábytku (2563ks: 45% znovu využit, 49% předělán, jen 6% úplně nového), zaměstnání pro znevýhodněné osoby ze sociálně vyloučených lokalit a speciální prvky pro zdravotně znevýhodněné osoby
- 41tun materiálu nešlo na skládku, úspora 134tun CO_2

PROCURA+
European Sustainable Procurement Network

Možný další výhled? I.

OPATŘENÍ (výběr)	JEDNOTKA
Počet akcí (exkurze nebo prezentace) pro místní školy nebo rezidenty	počet akcí
Počet studentských praxí vysokoškolských oborů během kontraktu	počet týdnů/osob
Počet učňovských praxí během kontraktu	počet týdnů/osob
Počet zaměstnaných osob se zdravotním postižením	počet osob FTE
Počet zaměstnaných osob dříve bez zaměstnání (dle definice použité zadavatelem)	počet osob FTE
Počet zaměstnaných osob po skončení rodičovské dovolené	počet osob FTE
Počet zaměstnaných osob po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody	počet osob FTE
Počet zaměstnaných osob se záznamem v evidenci rejstříků trestů	počet osob FTE
Celková částka (CZK) uhrazená sociálním podnikům v dodavatelském řetězci	CZK
Procento faktur (dle objemu v CZK), které byly v kontraktu zaplaceny do 10 dní	%
Procento vozového parku nebo konstrukčních vozidel v kontraktu, které splňují alespoň Euro VI	%

Zdroj: VEŘEJNÉ ZAKÁZKY JAKO NÁSTROJ PODPORY MÍSTNÍ KOMUNITY, EKONOMIKY A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ zde

Možný další výhled? II.

Metoda Best Value

- Definice projektových cílů
- Uznání odbornosti dodavatelů
- Vymezení zadávacích podmínek a hodnoticích kritérií dostatečně volně tak, aby umožnily dodavatelům flexibilitu v nabídnutích nejudržitelnějších řešení

Zdroj: VEŘEJNÉ ZAKÁZKY JAKO NÁSTROJ PODPORY MÍSTNÍ KOMUNITY, EKONOMIKY A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ zde

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Odpovědné veřejné zadávání

Platforma odpovědného veřejného zadávání

Institut odpovědného veřejného zadávání

Projekt
„Odpovědný přístup k veřejným nákupům – Strategické zadávání veřejných zakázek“

Registrační číslo: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0015727

Leona Gergelová Šteigrová
leona.gergelova@mpsv.cz
M: +420 778 494 618

www.sovz.cz @odpovedneverejnezakazky